

**UNIVERSITATEA "PETRU MAIOR", TÂRGU-MUREȘ
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ȘI LITERE**

TEZĂ DE DOCTORAT
– Rezumat –

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
Prof. univ. dr. Iulian BOLDEA
Prof. univ. dr. Cornel MORARU

DOCTORAND:
Stanca-Ioana BUCUR

TÂRGU-MUREȘ

2014

**UNIVERSITATEA "PETRU-MAIOR", TÂRGU-MUREȘ
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ȘI LITERE**

METAFICȚIONALITATE ȘI LIVRESC ÎN PROZA LUI

MIRCEA HORIA SIMIONESCU

– Rezumat –

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
Prof. univ. dr. Iulian BOLDEA
Prof. univ. dr. Cornel MORARU**

**DOCTORAND:
Stanca-Ioana BUCUR**

TÂRGU-MUREȘ

2014

SUMAR

Argument	4
1. „Școala de la Târgoviște”: scriitură și experiment epic	11
1.1 Context socio-istoric și cultural	11
1.2 Estetica experimentalismului	21
2. Metaficționalitate și livresc în tetralogia <i>Ingeniosul bine temperat</i>	48
3. Romanele. Mecanisme și strategii textuale.....	70
3.1. Mircea Horia Simionescu și romanul „tradițional”.....	70
3.2 Portret al artistului contra-făcut	94
3.3 Practica metaliteraturii și labirintul textual.....	102
3.4. Licitarea posibilităților estetice ale romanului.....	117
3.5 Inventarul vieții.....	130
4. Proza scurtă.....	140
5. Jurnalul	174
6. Poezia lui Mircea Horia Simionescu.....	215
Concluzii.....	251
I. Bibliografia operei.....	263
II. Bibliografia critică și generală	265

**METAFICȚIONALITATE ȘI LIVRESC ÎN PROZA LUI MIRCEA HORIA
SIMIONESCU
– REZUMAT–**

Această teză reprezintă un studiu monografic al operelor literare semnate de scriitorul Mircea Horia Simionescu. Cercetarea este amplă și abordează nu numai operele în proză ale acestui autor, ci și creațiile poetice adunate în unicul volum de poezie pe care l-a publicat de-a lungul vieții sale, sub titlul *Versete de unică folosință*.

Intenția acestei monografii este de a descoperi și de a analiza acele tehnici și procedee puse în practică de către autor, adică acele metode prin care a reușit să reimagneze paradigma genurilor și speciilor literare impuse de tradiție, din dorința de revitalizare a epicului. Scriitor non-conformist, Mircea Horia Simionescu creează o scriitură surprinzătoare prin originalitate, impunându-și în literatura noastră statutul de precursor al postmodernismului românesc.

Noutatea cercetării constă în faptul că această teză nu reprezintă doar un studiu tematic al creațiilor lui Mircea Horia Simionescu, ci îmbină această abordare cu analiza amănunțită a fiecărei opere aparținând acestui scriitor, astfel încât sunt investigate și interpretate scrieri la care critica literară s-a referit prea puțin sau chiar deloc. Câteva volume a căror titluri lipsesc din studiile critice sau sunt menționate în trecut sunt *Literatura dus-întors*, *Rătăcirile unui caligraf*, *Vârstele*, *Versete de unică folosință*. Argumentul unui astfel de demers analitic l-a constituit dorința de a readuce în actualitate un scriitor trecut în uitare, în speranța că cititorii și criticii îl vor regăsi și-i vor atribui valoarea meritată în lumina trecutului istoric și literar.

Primul capitol al lucrării, intitulat „*Școala de la Târgoviște*”: *scriitură și experiment epic*, încadrează personalitatea scriitorului Mircea Horia Simionescu în contextul literar al epocii, dezvăluind greutățile și piedicile pe care le-a întâmpinat acesta împreună cu ceilalți reprezentanți ai acestei „școli”, pentru a reuși să publice într-o perioadă potrivnică culturii și implicit, literaturii veritabile. Înșelând cenzura cu bună

știință, dar și datorită unor înclinații stilistice lăuntrice, proprii, Mircea Horia Simionescu experimentează o literatură evazionistă, punând în practică tot felul de tehnici și artificii narative menite a ascunde înțelesuri care ar fi putut deranja pe cei de la putere, înțelesuri adesea tragice, referitoare la experiența epocii ceaușiste.

Încă din timpul școlii primare, Mircea Horia Simionescu demonstrează că are talent la scris și totodată foarte multă imaginație, în mai multe scrieri în care se poate ușor observa preferința pentru avangardism, suprarealism și parodie. La vârsta adolescenței, Simionescu leagă prietenii cu alți tineri târgovișteni care manifestă aceleași înclinații literare: Radu Petrescu, Costache Olăreanu, și alți liceeni împreună cu care redactează reviste-manuscris în unic exemplar, cum ar fi „Apollo”, „Carnet literar”, „Cântece noi”, „Cloșca cu pui”, „Oraș de nikel”, „Metru cub” și altele, dar și plachete de versuri. Ei participă la întâlniri în timpul cărora dezbate diverse probleme stilistice, își citesc unii altora scrierile după care le comentează încercând să-și argumenteze părerile prin apelul la exemple din literatură sau din studiile de teorie literară pe care le-au citit. Astfel se încheagă un cerc literar care se va fi numi „Școala de la Târgoviște”.

Cel care s-a impus ca „șef” al grupului e Radu Petrescu. Mircea Horia Simionescu, asemeni prietenului său, Radu Petrescu, a fost marcat de principiile estetice ale lui Gustave Flaubert, fiind preocupat mai mult de procesul scrierii și de scrierea însăși, de construcția operei, nu neapărat de sensurile care se desprind din operă. Cei doi scriitori târgovișteni au fost de asemenea influențați de opera lui Marcel Proust, existând și în creațiile lor răsturnări ale cronologiei datorate capriciilor memoriei involuntare. Ambii autori români se lansează într-un joc cu textul și cu personajele, în proza lor unghiurile de vedere se multiplică, timpul e și el distorsionat

Mircea Horia Simionescu a scris o literatură ale cărei înțelesuri sunt camuflate sub masca jocului, a ironiei, o literatură alusivă ce părea la prima vedere, că nu trebuie să fie luată în serios. Tocmai aceste trăsături ale operei sale, caracterul ludic-livresc, ironic, burlesc, fantezist, au ajutat la încifrarea sensurilor profunde care înfierează multe dintre realitățile regimului comunist, astfel încât volumele lui Mircea Horia Simionescu au avut norocul „să treacă vămile” și să vadă lumina tiparului, fără ca aceasta să-i aducă prea multe neplăceri autorului lor, deși frica a existat în permanență.

Subcapitolul *Estetica experimentalismului* se referă la similitudinile stilistice existente între operele reprezentanților „Școlii de la Târgoviște” și, totodată, la procedeele literare pe care le-au pus în practică în scrierile lor.

Mircea Horia Simionescu, Radu Petrescu și Costache Olăreanu și-au manifestat de timpuriu afinitatea pentru specia jurnalului pe care nu l-au înțeles ca pe o reprezentare searbădă a faptelor de viață, ci ca pe un tip de scriere în care realul poate și trebuie să se îmbine cu fictivul. Documentarul, atât cât există în scrierile lor, este subsumat ficțiunii. Jurnalele acestor scriitori nu mai sunt autobiografii, ci proză, literatură.

O altă trăsătură literară pe care o împărtășesc cei trei scriitori este caracterul intertextual al creațiilor lor. În volumele lor, autorii fac dese trimiteri și aduc explicații referitoare la scrieri pe care le-au publicat anterior, astfel încât cărțile se completează una pe cealaltă. Personajele migrează de la un volum la altul, păstrându-și numele și personalitatea conturată de autor. Operele acestor scriitori trebuie privite, așadar, ca un tot unitar.

Pe lângă caracterul intertextual al scrierilor sale, Mircea Horia Simionescu face adesea referiri la alte opere și la alți scriitori, dar și la propriul stil și la propriile principii estetice, astfel încât literatura pe care o practică este metaliteratură în adevăratul sens al cuvântului. El preia teme și motive literare pe care le recrează experimentând jocurile textuale, schimbarea neașteptată a perspectivelor, fragmentările și reluările repetate ale firului epic, parodia, pastișa, farsa.

Prima deviere de la tradiția literară a genurilor și speciilor o reprezintă seria de volume pe care Mircea Horia Simionescu o intitulează *Ingeniosul bine temperat*, serie ce cuprinde cinci opere foarte voluminoase, și anume *Dicționarul onomastic*, *Bibliografia generală*, *Jumătate plus unu (alt dicționar onomastic)*, *Breviarul (Historia calamitatum)*, și *Toxicologia sau dincolo de bine și dincoace de rău*. Acestea fac subiectul celui de-al doilea capitol al tezei, intitulat *Metaficționalitate și livresc în tetralogia Ingeniosul bine temperat*. În acest capitol sunt identificate câteva modele literare de la care a pornit autorul în realizarea propriei scriituri și sunt analizate modalitățile prin care le-a transformat, conferindu-le o înfățișare nouă. Fie că sunt numite „dicționare”, fie că sunt concepute asemeni unor liste sau a unor inventare, aceste volume nu mai păstrează nimic în comun cu formula dicționarului, exceptând poate doar caracteristica aranjării numelor

în ordine alfabetică. Ele nu pot fi incluse nici în categoria romanului deoarece nu sunt organizate după modelul acestuia, adică nu se regăsesc în structura lor elementele care conturează introducerea, intriga, punctul culminant, neputând fi vorba nici de o desfășurare liniară a narațiunii.

Prin urmare, cel puțin primele trei volume ale tetralogiei *Ingeniosul bine temperat*, adică *Dicționarul onomastic*, *Bibliografia generală*, *Jumătate plus unu*, reprezintă un hibrid literar, un amalgam de elemente literare eterogene gândite și structurate ca un tot armonios, a cărui menire este de a demonstra cât de permisibilă și maleabilă poate fi materia sau substanța literară. În aparență dicționare, ele sunt în esență proză.

Dicționarul onomastic este scris sub forma unei liste de nume care se succed în ordine alfabetică, fiecare fiind urmat de o fișă caracterologică, despre care se pretinde că ar fi ilustrativă pentru fiecare subiect în cauză. Comicul și absurdul acestor puneri în scenă sunt rezultatul nepotrivirii dintre nume și definiția care urmează, precum și din situațiile imaginate, scopul autorului fiind acela de a crea o scriere care, pornind de la modelul tradițional al comediei, să aducă o nouă perspectivă de abordare. Ingeniozitatea constă tocmai în nerespectarea acestui tipar literar, care dicta potrivirea desăvârșită dintre sonoritatea și importanța numelui și personalitatea purtătorului lui.

Scriitorul nu este un demolator de genuri și specii, după cum de multe ori criticii au sugerat, pentru că Mircea Horia Simionescu pornește de la modele literare preexistente pentru a produce schimbări în interiorul lor, fără a ieși din chenarul lor și fără a le altera esența. Comedia rămâne comedie, farsa rămâne farsă, povestirea rămâne povestire și așa mai departe, noutatea constând de fapt în viziune, în modul în care autorul organizează materialul epic, precum și în asocierile neașteptate de cuvinte, idei sau situații, în modalitățile prin care reușește să contrazică așteptările preconceptuate ale cititorului. Ceea ce reușește Mircea Horia Simionescu este o revigorare a epicului. În proza sa, modelul și anti-modelul se suprapun asemeni celor două fațete ale aceleiași monezi.

Lista de nume a *Dicționarului onomastic* e urmat fie de o simplă caracterizare, fie introduce o povestire, o fabulă, o scurtă piesă de teatru, ori fragmente mai complexe de roman picaresc, fantastic sau de aventuri, episoade întrerupte și-apoi reluate aparținând aceluiași „roman”.

În analiza volumului de debut a lui Mircea Horia Simionescu am surprins câteva pagini de proză pe care le-am comentat din punct de vedere literar, astfel că m-am oprit asupra unor fragmente inspirate de operele lui Mircea Eliade, I.L.Caragiale, Ion Creangă, în care am surprins ceea ce constituie inovație sau deviere de la de modelul de la care s-a pornit.

Farsa, parodia, răsturnările neașteptate de situație sunt o deosebită sursă de umor și în al doilea volum al tetralogiei, *Bibliografia generală*. Personajul principal, presupusul „bibliolog”, oferă lectorilor scurte comentarii și recenzii ale tuturor cărților scrise în a doua jumătate a secolului XX. Autorul lor are pretenția că volumul *Bibliografia generală* oferă o „panoramă exhaustivă a literaturii contemporane”¹, când de fapt aceste cărți sunt pure fantezii, născociri, precum sunt și numele celor cărora le sunt atribuite cărțile. După modelul oferit de *Țiganiada* lui Ioan Budai-Deleanu, în care autorul își inventează biografia, precum și în întâmpinarea ideii lui George Călinescu de a scrie o carte despre toate cărțile lumii, Mircea Horia Simionescu reușește să compună o bibliografie *închipuită* a literaturii unei jumătăți de secol.

În *Bibliografia generală* sunt amintiți autori cunoscuți, personalități de renume ale literaturii și culturii noastre, dar lor li se atribuie titluri ale unor opere inexistente. Dacă în *Dicționarul onomastic* fragmentele asociate numelor erau parodii după diverse specii de proză, și în acest volum titlurile sunt urmate de considerații critice care sunt tot parodii ale unor genuri literare cum ar fi tratatului științific, literatura antică grecească, literatura de consum, romanul de aventuri, romanul clasic etc.

Al patrulea volum al ciclului *Ingeniosul bine temperat* este conceput tot după modelul alegoriei și al parabolei. Sursele de inspirație sunt variate și aparțin fie literaturii noastre, fie celei universale, începând cu miturile evului mediu și terminând cu scrierile satirice ale lui Jonathan Swift. Structurată în două mari părți, *Breviarul (Historia calamitatum)* e, în prima parte, o cronică în cinci cărți al căror autor e un Anonim, iar cea de-a doua parte e o scriere care se vrea a fi considerată științifică prin notele explicative ale pretinsului editor. Aceste comentarii lămuritoare reprezintă o mare parte din volum, mai mult de jumătate, și cuprind, în italice, un text suplimentar cronicii, aparținând tot Anonimului.

¹ Mircea Horia Simionescu, *Bibliografia generală*, Editura Eminescu, București, 1970, p.5.

Breviarul prezintă multe trăsături literare comune cu ale *Dicționarului onomastic*, iar *Notele* din *Breviar* nu se îndepărtează mult de ideea și construcția *Bibliografiei generale*. Numele celor care iau cuvântul ar putea fi ușor incluse între copertile unui nou dicționar onomastic. Spre deosebire însă de cele două opere menționate, înțelesurile *Breviarului* sunt în totalitatea lor subsumate unei singure intenții auctoriale, și anume aceea de a înfățișa alegoric acea pătură socială asupra căreia comunismul a acționat asemeni unei maladii, transformându-i pe oameni în indivizi lipsiți de personalitate și de discernământ, care acționează la comandă, robotic. În deznodământul cărții aflăm că cei a căror speechuri ne sunt relatate sunt pacienții unui spital de nebuni. Părerea scriitorului față de cei care rosteau la ședințele partidului discursuri interminabile și goale de sens este evidentă.

Scopul acestui capitol al tezei este să urmărească felul în care se îmbină părțile volumului în structura alambicată a cărții, precum și de a analiza elementele de noutate pe care scriitorul le pune în practică.

Toxicologia sau dincolo de bine și dincoace de rău este ultimul volum al ciclului *Ingeniosul bine temperat*. Deși la prima vedere pare a fi o autobiografie, cartea debutează cu un tabel de *Date și coincidențe* burlesc, parțial real, parțial inventat, scris la persoana a treia. Evenimente concrete din timpul copilăriei și adolescenței scriitorului se îmbină cu situații imaginare din biografia sa sau a unor familii din Târgoviște. Comicul acestor „coincidențe” e dat de contradicția dintre relatarea unor situații personale banale, neînsemnate, pe fondul unor evenimente istorice dramatice.

Autobiografia deviază de la început de la tiparul genului, Mircea Horia Simionescu rămânând fidel concepției sale potrivit căreia „orice scriere este o trădare a modelului ales”². Primul indiciu al acestei abateri de la model ar fi nerespectarea echivalenței dintre autor, narator și personaj, identitate pe care orice memoriu sau jurnal o presupune. Un alt indiciu constă în multiplicarea vocilor narative, și implicit, a perspectivelor narative..

În scrierile lui Mircea Horia Simionescu unul și același personaj poate apărea în volume diferite, poate lansa comentarii referitoare la alte personaje din alte romane ale scriitorului sau poate chiar să-și critice autorul. Acești eroi care migrează de la un volum

² Mircea Horia Simionescu, *Trei oglinzi*, Editura Cartea Românească, București, 1987, p. 6.

la altul alcătuiesc o familie a personajelor lui Mircea Horia Simionescu, având fiecare o personalitate bine definită.

În cazul *Toxicologiei*, autobiografia este analizată și comentată de câteva personaje recurente ale prozei acestui scriitor, astfel încât ea se autointerpretează.

Toxicologia oferă detalii reale legate de viața autorului devenit narator și personaj, multe dintre acestea privind etapele de formare a viitorului scriitor, preocupările sale filologice, lecturile și încercările sale în arta scrisului, discuțiile pe marginea creațiilor proprii pe care le dezbate împreună cu prietenii săi care demonstrează că au aceleași înclinații literare. Tot în acest volum se fac referiri și la modul în care au fost concepute unele scrieri proprii, sau la resorturile și sursele de inspirație care au stat la baza lor.

Cu toate acestea, autorul deviază de la filonul autobiografic și împinge narațiunea către fantastic prin intercalarea unor episoade pur fanteziste. Este inclusă în paginile cărții și una dintre creațiile unui personaj-scriitor, text care este de fapt o parodie de roman picaresc. De fapt, Mircea Horia Simionescu parodiază în acest volum scrierea jurnalieră, romanul de aventuri, proza science-fiction, valorificând capacitatea ludică a literaturii, jucându-se cu stilurile și speciile literare. Importanța prozei sale nu constă așadar în subiectul ales, ci în poietica textului, în invenția narativă.

Dicționarul onomastic, Bibliografia generală, Jumătate plus unu, Breviarul și Toxicologia sau dincolo de bine și dincoace de rău alcătuiesc imaginea singulară a unui scriitor „ingenios” care, preluând tiparele literaturii tradiționale, le-a remodelat cu multă imaginație și fantezie, dându-le amprenta novatoare a spiritului său non-conformist. Experimentul ficțional reprezintă așadar trăsătura definitorie a acestui ciclu de romane.

Această tetralogie e continuată de o serie de opere pe care le-am clasificat, în funcție de specificul lor în romane propriu-zise, proză scurtă și file de jurnal.

Romanele propriu-zise, *Nesfârșitele primejdii, Învățăături pentru Delfin, Redingota, Licitația, Amediul locului comun, Paltonul de vară, Cum se face* alcătuiesc subiectul celui de-al treilea capitol al tezei, intitulat *Romanele. Mecanisme și strategii textuale*.

Primul subcapitol, *Mircea Horia Simionescu și romanul tradițional*, are drept scop analiza romanului *Nesfârșitele primejdii*. Publicată în 1978, această creație literară marchează începutul unei serii de cărți care au ca reper specia romanului. Pornind de la

structura acestuia, în care trebuie să se regăsească anumite componente literare precum introducerea, intriga, desfășurarea acțiunii în secvențe logice, argumentate, deznodământul, prezența unor personaje principale și secundare etc, Mircea Horia Simonescu se lansează în *Nesfârșitele primejdii* într-un joc cu textul, procedând la suprapunerea planurilor narative, la ambiguitatea acțiunii prin introducerea mai multor personaje cu același nume, prin multiplicarea vocilor narativa, recurgând totodată, la distorsionări ale cursului timpului. Aspectul mozaicat al cărții este dat de evocarea a patru destine ale unor cupluri formate fiecare la rândul său din personajele George-Helga, intenția autorului fiind aceea de a demonstra cum imaginația poate crea narațiuni diferite pornind de la aceleași premise sau particularități. Fiecare cuplu trăiește propriile experiențe și propria poveste de viață care se intersectează și chiar se suprapune peste destinul celorlalte personaje. Acest mod inedit de a gândi narațiunea impune cititorului o atenție sporită pentru a urmări și a sesiza detaliile sau momentele care face trecerea de la un plan narativ la altul. Adevărul este relativizat nu numai prin intermediul personajelor, ci și prin alternările între vis și realitate, sau chiar între moarte și viață.

Autorul își provoacă lectorii demonstrând că proza nu trebuie să fie facilă, pentru că nu în aceasta constă valoarea ei, ci în modul original, inedit în care este structurată scrierea.

Construcția romanului este una alambicată, complexă, scriitorul mizând pe capacitățile cititorului de a urmări și descifra acțiunea. Astfel și relația lector-operă-autor este regândită, Mircea Horia Simionescu nedorind să se adreseze oricărui tip de cititor.

Tot în acest capitol se fac referiri la romanul *Cum se face*, a cărui coerență poate fi găsită doar la nivel fragmentar. În această scriere, autorul transpune tumultul și iuțea cursului vieții în proză, de aceea lectura este foarte mult îngreunată, sensurile sunt de multe ori opace. De asemenea, scriitorul transcrie în aceste pagini monologurile pe care le-a înregistrat pe reportofon imediat la trezire, aflându-se la granița dintre somn și starea de veghe. Devenind literatură, aceste monologuri creează pagini de factură suprealistă.

Cel de-al doilea subcapitol, *Portret al artistului contra-făcut* are ca subiect romanul *Învățăături pentru Delfin* și analizează structurarea acestuia pe mai multe planuri. De această dată avem de-a face cu o suprapunere a planurilor narative reprezentate fiecare în parte de biografia redactată de unul sau altul dintre personaje. Putem astfel

identifica patru scrieri diferite și patru autori diferiți. Pentru ca lucrurile să se complice și mai mult, fiecare personaj-autor scrie la un moment dat despre celălalt.

În paginile acestei cărți Mircea Horia Simionescu oferă cititorilor săi o demonstrație de cum poate fi deformată o biografie sau autobiografie, prin renunțarea la sinceritate și introducerea de date și situații fictive, prin adaosuri și retușuri aduse experiențelor veridice de viață, imaginația fiind un factor cheie pentru succesul unui astfel de text. De fapt, deseori în cărțile sale, scriitorul și-a exprimat convingerea că orice scriere autobiografică este până la urmă proză.

Pe lângă aceste procedee de ficționalizare a scrierii memorialistice exemplificate prin intermediul personajelor din roman, scriitorul găsește prilejul de a ironiza artistul închipuit, falsul artist care, deși ignorant, aproape analfabet, are pretenții și aere de mare scriitor.

Redingota, în subcapitolul al treilea al tezei, *Practica metaliteraturii și labirintul textual*, e un roman cu o structură aproape clasică, cu o acțiune motivată de anumite incidente, lineară, desfășurată cronologic, cu un personaj central și o dispunere pe capitole. Ingeniozitatea acestui roman, deși autorul pretinde că nu a făcut altceva decât să transcrie nuvela lui Thomas Mann, *Moartea la Veneția*, constă în nerespectarea pretinsului model, față de care opera autorului român e o scriere complexă despre libertatea spiritului, despre puterea ființei umane de a nu se lăsa pradă haosului, tema molimei fiind în opera scriitorului român sinonimă cu cea a extinderii fascismului. Preluând așadar schema unei opere celebre, Simionescu se îndepărtează atât de mult de ea, încât creația sa nu mai păstrează aproape nimic în comun cu modelul de la care a pornit. *Redingota* poartă amprenta autorului ei, dar și a spațiului și spiritului românesc.

Următorul subcapitol, *Licitarea posibilităților estetice ale romanului*, se referă la cel de-al patrulea roman al lui Mircea Horia Simionescu, *Licitația*. În acest volum autorul licitează pur și simplu posibilitățile stilistice ale fragmentului; textul e oprit, tăiat, lipit în altă parte, continuat de-acolo, e un adevărat colaj în proză.

Aici, ca și-n alte romane ale lui Mircea Horia Simionescu, lipsește concluzia, personajul pendulează între vis și realitate, între viață și moarte, într-o cascadă de planuri narative abordate pentru ca apoi să fie abandonate, această modalitate de expunere

dându-i autorului posibilitatea de-a înfățișa diverse situații românești care se pretează la noi posibilități de abordare și de valorificare literară.

În acest capitol se face referire și la romanul *Asediul locului comun*, în care este pusă în practică ideea naratorului din *Licitația*, adică scrierea unei opere în care scriitorul lansează în dialog cele trei instanțe: Autor, Operă, Cititor. În *Asediul locului comun*, personajele ies din rama povestirii trecând în cea care îl înfățișează pe creatorul lor, adică pe autorul-scriitor, devenit personaj. Ele ajung participanți la scriere, dictându-i autorului ce destin să le atribuie în carte.

Aluziile la procesul creației și la rolul scriitorului în regizarea acțiunii sunt nenumărate, iar ideea care se desprinde se referă la necesitatea imparțialității autorului vis-à-vis de personajele pe care le creează. Autoironizându-se, Simionescu își provoacă personajele să-l critice și să se răzvrătească împotriva deciziilor lui. Semnificația titlului se referă deci la asaltul procedeelor și tehnicilor literare „comune”, tradiționale.

Ultimul subcapitol, *Inventarul vieții*, e dedicat romanului *Paltonul de vară*, a cărui materie literară e organizată sub forma unor liste, a unui inventar pe care narator îl realizează cu intenția de a trece în revistă toate obiecte și ființele de care s-a atașat de-a lungul vieții, dar și toate experiențele și amintirile, adică întreaga sa viață pentru a o trece pe tărâmul de dincolo, în moarte. Lumea de dincolo, contrar așteptărilor, nu e un Eden, ci o replică în oglindă a lumii contemporane lui Simionescu, în care necinstea, agresivitatea și răutatea își fac simțită prezența. Conotațiile textului sunt deci unele tragice, imaginea vieții de după moarte anihilând orice posibilitate de salvare spirituală.

În scrierile sale, Mircea Horia Simionescu revine obsesiv asupra ideii de roman, nesfiindu-se să-și exprime reținererea față de această specie literară, pe care totuși nu o ocolește, ci o abordează dintr-o perspectivă proprie, reconstruind-o, redefinind-o prin negare, creând modele de anti-roman. Această manieră de a privi proza i-a permis autorului să-și păstreze aceeași personalitate stilistică pe care și-a impus-o odată cu publicarea ciclului *Ingeniosul bine temperat*.

Al patrulea capitol al cercetării se referă la proza scurtă a lui Mircea Horia Simionescu, adică la cele șase volume intitulate *După 1900*, *pe la amiază*, *Banchetul*, *Ulise și umbra*, *Îngerul cu șorț de bucătărie*, *Povestiri galante* și *Fărădelegea vaselor comunicante*.

Povestirile adunate între copertile acestor cărți reflectă același stil cu care ne-a obișnuit scriitorul încă de la publicarea primelor volume, stil marcat de inventivitate și predilecție spre jocul textual. Nu lipsesc răsturnările neașteptate de situație, întâmplările absurde, procedeul de contaminare a biograficului cu elemente fictive, farsa, anecdota, nici referirile autobiografice veridice.

Acest capitol analizează construcția narativă a acestor povestiri, precum și procedeele și tehnicile textuale folosite de către autor, și nu în ultimul rând, evidențiază înțelesurile ascunse în substratul textului.

Al cincilea capitol al tezei abordează *Jurnalele* semnate de Mircea Horia Simionescu. Scrierile de acest fel evocă experiențe trăite de către autor, etalează și argumentează diverse concepțiile literare ale acestuia, sau înfățișează impresii de călătorie. Volumele la care se face referire în acest capitol sunt : *Trei oglinzi*, *Febra*, *Răpirea lui Ganymede*, *Literatură dus-întors*, *Rătăcirile unui caligraf* și *Vârstele*.

Jurnalele oferă numeroase date autobiografice începând cu anii copilăriei scriitorului, dominați de sentimentul de libertate și fericire în mijlocul prietenilor de joacă, dar și de evenimente tragice, care l-au marcat profund pe scriitor. Ne sunt oferite nenumărate informații cu privire la greutățile materiale cu care s-a confruntat în tinerețe, ca și proaspăt angajat, sau cu privire la oamenii pe care i-a cunoscut la redacția ziarului „Scânteia”, la atmosfera de la birou unde „primejdiile” pândeau din toate părțile.

Pe de altă parte, jurnalele de călătorie evocă cu nostalgie locuri din țara noastră care l-au impresionat pe scriitor, dintre care o importanță deosebită o are Pietroșița unde se retrăgea să scrie, sau munții noștri în liniștea cărora evada ori de câte ori reușea să se desprindă capitală.

Un loc deosebit de important în structura acestor jurnale îl ocupă referirile la preocupările și convingerile literare ale lui Mircea Horia Simionescu privind literatura în general și scriitura sa, în particular. Abordând diverse aspecte literare, scriitorul se dovedește a fi un subtil estetician, susținându-și și argumentându-și părerile prin numeroase exemple bazate pe cunoștințe teoretice aprofundate.

Cel de-al șaselea capitol, *Poezia lui Mircea Horia Simionescu*, este dedicat volumului *Versete de unică folosință*. În funcție de mesajul acestor poezii, sunt depistate și decodificate câteva teme recurente, cum ar fi: poezii care exprimă revolta poetului

împotriva legilor impuse de regimul comunist, poezii care înfățișează mediocritatea lumii, poezii în care domină sentimentul monotoniei vieții, al repetitivității apăsătoare, poezii concepute ca rugă adresate divinității pentru a face viața mai ușor de suportat, dar nu de puține ori și versuri în care scriitorul se răzvrătește împotriva lui Dumnezeu pentru faptul că opera sa divină lasă de dorit, poeme care se referă la lungă muncă pentru creație, la efortul de a crea, poezii-autoportret, precum și numeroase arte poetice.

Opera lui Mircea Horia Simionescu, de foarte întinse dimensiuni, este dovada unui spirit pe care nimic, nici viața și nici literatura, n-a reușit să-l încorseteze. Cu curaj, imaginație, și totodată cu extrem de multă atenție pentru cuvânt și compoziție, Mircea Horia Simionescu a scris o literatură ale cărei aluzii sociale și politice au fost îmbrăcate în haina livrescului prin diverse tertipururi literare: parodia, pastișa, farsa, jocul cu fragmentul, întreruperile și reluările repetate ale firului epic, bricolajul. Toate aceste procedee pornesc de la literatură și se întorc la ea, conferind scrierilor sale caracterul metafictional.

Apariția lui Mircea Horia Simionescu în viața literară românească a fost de bun augur și a influențat generația de scriitori ce i-a urmat, autori care se vor intitula „postmoderniști”. Creația sa are însă înțelesuri dureroase, chiar tragice, prin incriminarea unor mentalități și comportamente specifice așa-zisei „epoci de aur”.

Termenii cheie ai cercetării: dicționar, fișe caracterologice, tipar literar, contradicția speciilor literare, inovație stilistică, intertextualitate, metafictionalitate, livresc, parodie, pastișă, burlesc, bricolaj, postmodernism.

BIBLIOGRAFIE

I. Bibliografia operei

1. Simionescu, Mircea Horia, *Dicționar onomastic*, E.P.L., București, 1969.
2. Simionescu, Mircea Horia, *Bibliografia generală*, Editura Eminescu, București, 1970.
3. Simionescu, Mircea Horia, *După 1900, pe la amiază*, Editura Eminescu, București, 1974.
4. Simionescu, Mircea Horia, *Răpirea lui Ganymede*, Editura Sport-Turism, București, 1975.
5. Simionescu, Mircea Horia, *Jumătate plus unu*, Editura Albatros, București, 1976.
6. Simionescu, Mircea Horia, *Nesfârșitele primejdii*, Editura Eminescu, București, 1978.
7. Simionescu, Mircea Horia, *Învățăături pentru Delfin*, Editura Albatros, București, 1979.
8. Simionescu, Mircea Horia, *Breviarul (Historia calamitatum)*, Editura Cartea Românească, București, 1980.
9. Simionescu, Mircea Horia, *Banchetul*, Editura Eminescu, București, 1982.
10. Simionescu, Mircea Horia, *Ulise și umbra*, Editura Sport-Turism, București, 1982.
11. Simionescu, Mircea Horia, *Toxicologia sau dincolo de bine și dincoace de rău*, Editura Cartea Românească, București, 1983.
12. Simionescu, Mircea Horia, *Redingota*, Editura Cartea Românească, București, 1984.
13. Simionescu, Mircea Horia, *Licitația*, Editura Albatros, București, 1985.
14. Simionescu, Mircea Horia, *Trei oglinzi*, Editura Cartea Românească, București, 1987.
15. Simionescu, Mircea Horia, *Aseidiul locului comun*, Editura Militară, București, 1988.

16. Simionescu, Mircea Horia, *Bibliografia generală*, Editura Nemira, București, 1992.
17. Simionescu, Mircea Horia, *Îngerul cu șorț de bucătărie*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1993.
18. Simionescu, Mircea Horia, *Povestiri galante*, Editura Minerva, București, 1994.
19. Simionescu, Mircea Horia, *Paltonul de vară*, Editura Albatros, București, 1996.
20. Simionescu, Mircea Horia, *Fărădelegea vaselor comunicante*, Editura Cartea Românească, București, 1997.
21. Simionescu, Mircea Horia, *Febra*, Editura Vitruviu, București, 1998.
22. Simionescu, Mircea Horia, *Răpirea lui Ganymede*, Editura Elion, București, 2000.
23. Simionescu, Mircea Horia, *Dicționar onomastic*, editia a II-a, Editura ALLFA, București, 2000.
24. Simionescu, Mircea Horia, *Cum se face*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2002.
25. Simionescu, Mircea Horia, *Literatura dus-întors*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005.
26. Simionescu, Mircea Horia, *Rătăcirile unui caligraf*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006.
27. Simionescu, Mircea Horia, *Vârstele*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007.
28. Simionescu, Mircea Horia, *Dicționar onomastic*, Editura Humanitas, București, 2008.
29. Simionescu, Mircea Horia, *Versete de unică folosință*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2010.

II. Bibliografia critică și generală

A. Volume

1. Alexandrescu, Matei, *Confesiuni literare: Dialoguri*, Editura Minerva, București, 1971.
2. Angelescu, Silviu, *Portretul literar*, Editura Univers, București, 1985.
3. Anghelescu Irimia, Mihaela, *Dialoguri postmoderne*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1999.
4. Auerbach, Erich, *Mimesis*, Editura Polirom, Iași, 2000.
5. Balotă, Nicolae, *Lupta cu absurdul*, Editura Univers, București, 1971.
6. Barthes, Roland, *Poetică și stilistică*, Editura Univers, București, 1972.
7. Barthes, Roland, *Romanul scriiturii*, Editura Univers, București, 1987.
8. Berindeiu, Nicolae, *Radu Petrescu – Corpul și textul*, Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2010.
9. *Biblia sau Sfînta Scriptură. Vechiul și Noul Testament*, Gute Botschaft Verlag (GBV), 1989, 1990, Dillenburg, West Germany
10. Blaga, Lucian, *Trilogia cunoașterii, vol. II, Cunoașterea luciferică*, Editura Humanitas, București, 2003.
11. Blaga, Lucian, *Trilogia cunoașterii, vol. III, Cenzura transcendentă*, Editura Humanitas, București, 2003.
12. Blanchot, Maurice, *Spațiul literar*, Editura Univers, București, 1980.
13. Booth, Wayne, *Retorica romanului*, Editura Univers, București, 1976.
14. Borges, Jorge Luis, *Moartea și busola*, Editura Univers, București, 1972.
15. Borges, Jorge Luis, *Cartea de nisip*, Editura Univers, București, 1983.
16. Borges, Jorge Luis, *Cărțile și noaptea*, Editura Junimea, București, 1988.
17. Buduca, Ioan, *După Socrate*, Editura Cartea Românească, București, 1988.
18. Buot, Francois, *Tristan Tzara. Omul care a pus la cale revoluția Dada*, Editura Compania, București, 2003.
19. Burgos, Jean, *Pentru o poetică a imaginarului*, Editura Univers, București, 1988.
20. Caragiale, Ion Luca, *Fabule, satire, parodii*, Editura Facla, Timișoara, 1972.
21. Călinescu, Matei, *Cinci fețe ale modernității*, Editura Univers, București, 1995.
22. Cărtărescu, Mircea, *Totul*, Editura Cartea Românească, București, 1985.

23. Cărtărescu, Mircea, *Postmodernismul românesc*, Editura Humanitas, București, 1999.
24. Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, *Dicționar de simboluri*, Editura Artemis, București, 1995.
25. Cistelean, Alexandru, *Poezie și livresc*, Editura Cartea Românească, București, 1987.
26. Constantinescu, Mihaela, *Forme în mișcare: postmodernismul*, Editura Univers enciclopedic, București, 1999.
27. Crohmălniceanu, Ovid S., *Pâinea noastră cea de toate zilele*, Editura Cartea Românească, București, 1981.
28. Crohmălniceanu, Ovid S., *Al doilea suflu*, Editura Cartea Românească, București, 1989.
29. Culcer, Dan, *Serii și grupuri*, Editura Cartea Românească, București, 1981.
30. Damian, S., *Intrarea în castel. Încercări de analiză a prozei*, Editura Cartea Românească, București, 1970.
31. *Dicționarul esențial al scriitorilor români*, Editura Albatros, București, 2000.
32. *Dicționar general al literaturii române*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2007.
33. Doubrovsky, Serge, *Fils*, Galilee, Paris, 1977.
34. Dragolea, Mihai, *În exercițiul ficțiunii*, Editura Dacia, Cluj, 1992.
35. Eco, Umberto, *Opera deschisă*, EPLU, București, 1969.
36. Eco, Umberto, *Șase plimbări prin pădurea narativă*, Editura Pontica, Constanța, 1997.
37. Eco, Umberto, *Limitele interpretării*, Editura Pontica, Constanța, 1996.
38. Eliade, Mircea, *În curte la Dionis*, Editura Cartea Românească, București, 1961.
39. Eminescu, Mihai, *Poezii*, vol. I, Editura Minerva, București, 1982.
40. Escarpit, Robert, *Literar și social*, Editura Univers, București, 1974.
41. Frye, Northrop, *Anatomia criticii*, Editura Univers, București, 1972.
42. Gaetan, Picon, *Scriitorul și umbra lui*, Editura Univers, București, 1973.
43. Gheorghe Crăciun, *Introducere în teoria literaturii*, Editura Magister/Cartier, Brașov, 1997.

44. Gheorghe, Perian, *Scriitori români postmoderni*, Editura Didactică și Pedagogică, R. A, București, 1996.
45. Gheorghiușor, Gabriela, *Mircea Horia Simionescu. Dezvrăjirea și fetișizarea literaturii*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2011.
46. Gheorghiu, Mihai Dinu, *Reflexe condiționate*, Editura Cartea Românească, București, 1983.
47. Hăulică, Cristina, *Textul ca intertextualitate*, Editura Eminescu, București, 1981.
48. Hocke, Gustav Rene, *Manierismul în literatură*, Editura Univers, București, 1977.
49. Holban, Ioan, *Profiluri epice contemporane*, Editura Cartea Românească, București, 1987.
50. Holban, Ioan, *Literatura subiectivă*, Editura Minerva, București, 1989.
51. Ilieș, Ioan, *Posteritatea lui Radu Petrescu*, Editura TIPOMUR, Târgu-Mureș, 1993.
52. Iorgulescu, Mircea, *Firescul ca excepție*, Editura Cartea Românească, București, 1979.
53. Iorgulescu, Mircea, *Ceara și sigiliul*, Editura Cartea Românească, București, 1982.
54. Kafka, Franz, *Procesul*, Editura RAO, București, 1994.
55. Lefter, Ion Bogdan, *Postmodernism. Din dosarul unei „bătălii” culturale*, Editura Paralela 45, Pitești, 2002.
56. Lefter, Ion Bogdan, *Primii postmoderni: Școala de la Târgoviște*, Editura Paralela 45, Pitești, 2003.
57. Lejeune, Philippe, *Le pact autobiographique*, Edition Seuil, Collection Poetique, Paris, 1975.
58. Lovinescu, Monica, *Unde scurte. Jurnal indirect*, Editura Humanitas, București, 1990.
59. Lyotard, Jean-Francois, *Postmodernismul pe înțelesul copiilor*, Biblioteca Apostrof, Cluj, 1997.
60. Malamen, Iolanda, *Scris și de scris (III)*, Editura Muzeul Literaturii Române, București și Editura Charmides, Bistrița-Năsăud, 2007.

61. Manolescu, Nicolae, *Arca lui Noe*, editia a II-a, Editura Eminescu, București, 1991.
62. Manolescu, Nicolae, *Literatura română postbelică*, Editura Aula, Brașov, 2001.
63. Mann, Thomas, *Moartea la Veneția*, Editura Univers, București, 1993.
64. Mann, Thomas, *Povestiri*, I, (1893-1912), Editura Univers, București, 2000.
65. Marino, Adrian, *Dicționar de idei literare*, Editura Eminescu, București, 1973.
66. Marino, Adrian, *Hermeneutica ideii de literatură*, Editura Dacia, Cluj, 1987.
67. Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române*, Editura SAECULUM, București, 2000.
68. Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române de la creația populară la postmodernism*, Editura SAECULUM I.O., București, 2000.
69. Mișuț, Ioan, *Simbolism, modernism, avangardism*, Editura Didactică și pedagogică, București, 1976.
70. Moraru, Cornel, *Semnele realului. Secționări critice convergente*, Editura Eminescu, București, 1981.
71. Mugur, Florin, *Vârstele rațiunii. Convorbiri cu Paul Georgescu*, Editura Cartea Românească, București, 1982.
72. Mușat, Carmen, *Strategiile subversiunii. Descriere și narațiune în proza postmodernă românească*, Editura Paralela 45, Pitești, 2002.
73. Negrici, Eugen, *Expresivitatea involuntară*, Editura Cartea Românească, București, 1977.
74. Negrici, Eugen, *Figura spiritului creator*, Editura Cartea Românească, București, 1978.
75. Negrici, Eugen, *Literatura română sub comunism*, Editura Fundației PRO, București, 2003.
76. Negrici, Eugen, *Iluziile literaturii române*, Editura Cartea Românească, București, 2008.
77. Nemoianu, Virgil, *O teorie a secundarului. Literatură, progres și reacțiune*, Editura Univers, București, 1997.
78. Nietzsche, Friedrich, *Nașterea tragediei*, în antologia *De la Apollo la Faust*, Editura Meridiane, București, 1978.

79. Nietzsche, Friedrich, *Dincolo de bine și de rău*, Editura Humanitas, București, 1992.
80. Nietzsche, Friedrich, *Nașterea filosofiei în epoca tragediei grecești*, Editura Dacia, Cluj, 1992.
81. Olăreanu, Costache, *Vedere din balcon*, Editura Eminescu, București, 1971.
82. Olăreanu, Costache, *Ucenic la clasici*, Editura Cartea Românească, București, 1978.
83. Olăreanu, Costache, *Ficțiune și infanterie*, Editura Cartea Românească, București, 1980.
84. Olăreanu, Costache, *Fals manual de petrecere a călătoriei*, Editura Albatros, București, 1982.
85. Papahagi, Marian, *Eros și utopie*, Editura Cartea Românească, București, 1980.
86. Piru, Alexandru, *Varia*, Editura Eminescu, București, 1972.
87. Podoabă, Virgil, *Metamorfozele punctului*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004.
88. Popa, Marian, *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, Editura Semne, București, 2009.
89. Petrescu, Radu, *Ce se vede*, Editura Eminescu, București, 1979.
90. Petrescu, Radu, *Meteorologia lecturii*, Editura Cartea Românească, București, 1982.
91. Petrescu, Radu, *A treia dimensiune*, Editura Cartea Românească, București, 1984.
92. Petrescu, Radu, *Matei Iliescu*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1996.
93. Petrescu, Radu, *Oceanul întors*, Editura ALLFA, București, 1996.
94. Petrescu, Radu, *Catalogul mișcărilor mele zilnice*, Editura Humanitas, București, 1999.
95. Petrescu, Liviu, *Poetica postmodernismului*, Editura Paralela 45, Pitești, 1998.
96. Ricardou, Jean, *Pentru o teorie a textului*, Editura Univers, București, 1980.
97. Ricoeur, Paul, *Metafora vie*, Editura Univers, București, 1984.
98. Rotaru, Ion, *O istorie a literaturii române*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
99. Salvatore, Battaglia, *Mitografia personajului*, Editura Univers, București, 1976.

100. Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, Editura Cartea Românească, București, 1974.
101. Simion, Eugen, *Întoarcerea autorului*, Editura Minerva, București, 1993.
102. Simion, Eugen, *Ficțiunea jurnalului intim*, I-III, Editura Univers enciclopedic, București, 2001.
103. Spiridon, Monica, Lefter, Ion Bogdan, Crăciun, Gheorghe, *Experimentul literar românesc postbelic*, Editura Paralela 45, Pitești, 1998.
104. Tomuș, Mircea, *Mișcarea literară*, Editura Eminescu, București, 1981.
105. Tzara, Tristan, *Primele poeme*, Editura Cartea Românească, București, 1971.
106. Țeposu, Radu G., *Istoria tragică & grotescă a întunecatului deceniu literar nouă*, Editura Cartea Românească, București, 2006.
107. Țopa, Tudor, *Încercarea scriitorului*, Editura Cartea Românească, București, 1985.
108. Vianu, Tudor, *Studii de stilistică*, EDP, București, 1968.
109. Vlad, Ion, *Lectura – un eveniment al cunoașterii*, Editura Eminescu, București, 1977.
110. Vlad, Ion, *Lectura romanului*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1983.
111. Zăciu, Mircea, *Lancea lui Ahile*, Editura Cartea Românească, București, 1980.
112. Zăciu, Mircea, *Cu cărțile pe masă*, Editura Cartea Românească, București, 1981.
113. Zamfir, Mihai, *Cealaltă față a prozei*, ediția a II-a, Editura Cartea Românească, București, 2006.
114. www.presamil.ro, *În căutarea tatălui pierdut*, interviu realizat de maiorul Dan Ghiju cu scriitorul Mircea Horia Simionescu.
115. http://www.romlit.ro/veriga_lipsa, *Veriga lipsă*, cronică literară relizată de Cosmin Ciotloș.
116. <http://life.hotnews.ro/stiri>, Cosmin Navadaru, *Mircea Horia Simonescu (poetul cu walkman) și porecla lui Nicolae Ceaușescu*.
117. <http://www.poezie.ro/indexphp/essay>, Tudor Cristea, *Cum se face – Mircea Horia Simionescu, poetul*.

B. Periodice

1. Adam, Ioan, „După 1900, pe la amiază”, în „Scânteia tineretului”, nr. 7788, 6 iun. 1974.
2. Alexandrescu, Matei, *Dialog cu Mircea Horia Simionescu*, în „Ramuri”, nr. 6, 15 iun. 1970.
3. Babeți, Adriana, *Biblioteca Babel*, în „Orizont”, nr. 20, 18 mai 1984.
4. Baltag, Nicolae, *Mircea Horia Simionescu: După 1900, pe la amiază*, în „Luceafărul”, nr. 25, 22 iun. 1974.
5. Bârna, Nicolae, *Învățăături nu numai pentru Delfin*, în „Steaua”, nr. 3, mar. 1980.
6. Bârna, Nicolae, *Sensurile unei metafore*, în „România literară”, nr. 6, 5 febr. 1981.
7. Bârna, Nicolae, *Mircea Horia Simionescu: „Banchetul”*, în „Steaua”, nr. 8, aug. 1983.
8. Bârna, Nicolae, *Mircea Horia Simionescu: „Licitația”*, în „Steaua”, nr. 6, iun 1986.
9. Boerescu, Silviu, *La umbra clasicilor în floare*, în „Luceafărul”, nr. 30, 6 sept. 1995.
10. Bogdan, Cornel, *Mircea Horia Simionescu: „Ulise și umbra”*, în „Orizont”, nr. 25, 25 iun. 1982.
11. Boldea, Iulian, *Mircea Horia Simionescu – Dimensiuni ale prozei*, în „România literară”, nr. 28, iul. 2011.
12. Bugariu, Voicu, *Mircea Horia Simionescu: „Ingeniosul bine temperat. Diționar onomastic”*, în „Astra”, 5, nr. 1(44), ian. 1970.
13. Cărtărescu, Mircea, *Textualism, biografism, sincronie stilistică*, în „Cronica”, nr. 25, 1985.
14. Chelu, Marin, „Școala de la Târgoviște” nu înseamnă „literatură ca un bloc, ci prietenie ca un bloc”, în „Familia”, nr. 2, febr. 1995.
15. Chifor, Vasile, *Arta de a scrie*, în „Transilvania”, nr. 2, 1980.
16. Condurache, Valentin, *Mircea Horia Simionescu: După 1900, pe la amiază*, în „Convorbiri literare”, nr. 7, iul. 1974.

17. Constantinescu, Claudiu, *Castelul de cărți*, în „România literară”, nr. 19, mai 1993.
18. Corniș-Pop, Marcel, *Mircea Horia Simionescu sau virtuțile homeopatice ale jocului*, în „Orizont”, nr. 11, nov. 1971.
19. Cristea, Dan, *Mircea Horia Simionescu: „Nesfârșitele primejdii”*, în „Luceafărul”, nr. 1, 6 ian 1979.
20. Cristea, Valeriu, *Mircea Horia Simionescu: Bibliografia generală*, în „Flacăra”, nr. 22, 29 mai 1971.
21. Cristescu, Maria-Luiza, *Povestea în poveste*, în „România literară”, nr. 45, 10 noi. 1983.
22. Crohmălniceanu, Ovid S., *Mircea Horia Simionescu: „Ingeniosul bine temperat”*, în „Viața românească”, 23, nr. 10, oct. 1970, pp. 79-81.
23. Crohmălniceanu, Ovid S., *Când ingeniosul bine temperat face mărturisiri complete*, în „România literară”, XVII, nr. 14, 5 apr. 1984.
24. Culcer, Dan, *Raport cu privire la activitatea antirăzboinică a prozatorului Mircea Horia Simionescu*, în „Vatra”, nr. 3, 20 mai 1981.
25. Culcer, Dan, *Școala de la Târgoviște*, în „Vatra”, nr. 11, 20 noiembrie 1985.
26. Dragolea, Mihai, *Condiția epică a neliniștii*, în „Tribuna”, nr. 25, 18 iun. 1981.
27. Dragolea, Mihai, *Farmacistul și curierul*, în „Steaua”, nr. 9, sept. 1986.
28. Drăgan, Daniel, *Mircea Horia Simionescu, Legătura de sensuri cu tradiția literaturii naționale*, în „Astra”, nr. 6, iun. 1986.
29. Dugneanu, Paul, *Virtuozitatea procedeeilor*, în „Luceafărul”, nr.36, 6 sept. 1980.
30. Dumitriu, Dana, *Ironizarea caracterologiei*, în „România literară”, nr.42, 15 oct. 1970.
31. Dumitriu, Dana, *Metamorfozele*, în „România literară”, XIII, nr. 40, 2 oct., 1980.
32. Dumitriu, Dana, *Reabilitatea farsei*, în „România literară”, nr. 24, 16 iun. 1983.
33. Dumitriu, Dana, *Mircea Horia Simionescu: „Ingeniosul bine temperat”*, în „Argeș”, nr. 3, mart. 1991.
34. George, Alexandru, *Fantezie și inteligență*, în „România literară”, nr.43, oct. 1974.

35. Gheorghiu, Mihai Dinu, *Mircea Horia Simionescu: „Învățăături pentru Delfin”*, în „Cronica”, nr.42, oct. 1979.
36. Glodeanu, Gheorghe, *Mircea Horia Simionescu*, în „Tribuna”, nr. 24, 14 iun. 1984.
37. Goci, Aureliu, *De la obiectivitatea rațională la realismul scriptural*, în „Contemporanul”, nr. 42, 16 oct. 1987.
38. Grigurcu, Gheorghe, *Ingeniosul bine temperat. Dicționar onomastic*, în „Familia”, 6(106), 4(56), apr. 1970.
39. Holban, Ioan, *Două vise*, în „România literară”, nr. 39, sept. 1986.
40. Iorgulescu, Mircea, *Mircea Horia Simionescu*, în „Convorbiri literare”, nr. 13, 15 iul.1972.
41. Iorgulescu, Mircea, *Portretul falsului artist*, în „România literară”; nr. 17, 24 apr. 1980.
42. Ivanovici, Victor, *„Ingeniosul bine temperat – Dicționar onomastic”*, în „Amfiteatru”, nr.1, ian. 1970.
43. Ivănescu-Albu, Ruxandra, *Jurnal și roman*, în „Astra”, nr. 12, dec. 1987.
44. Ivănescu, Mircea, *Mașinării nu foarte simple*, în „Transilvania”, nr. 11, 1980.
45. Lefter, Ion Bogdan, *Ficțiunea universală*, în „România literară”, nr. 23, 3 iun. 1982.
46. Lefter, Ion Bogdan, *„Lumea” într-o „carte”*, în „România literară”, nr. 3, 1988.
47. Lefter, Ion Bogdan, *Postmodernism. Din dosarul unei „bătălii” culturale*, Editura Paralela 45, Pitești, 2002.
48. Lefter, Ion Bogdan, *Primii postmoderni: „Școala de la Târgoviște”*, Editura Paralela 45, Pitești, 2003.
49. Lipovanu-Theodorescu, Ioana, *Ingeniozitate și substanță în literatură*, în „Tribuna”, nr. 27, 1 iul. 1976.
50. Manolescu, Florin, *Mircea Horia Simionescu: „Banchetul”*, în „Contemporanul”, nr.20, 13 mai 1983.
51. Manolescu, Nicolae, *Ingeniosul bine temperat*, în „Contemporanul”, nr. 48, 1969.
52. Manolescu, Florin, *Mircea Horia Simionescu: „Banchetul”*, în „Contemporanul”, nr. 20, 13 mai 1983.

53. Manolescu, Nicolae, *Artistul în șorț de ucenic*, în „România literară”, nr.19, mai 1993.
54. Marcoș, Ion, *Mircea Horia Simionescu: După 1900, pe la amiază*, în „Tribuna”, nr. 19, 9 mai 1974.
55. Marino, Adrian, *Ingeniosul bine temperat*, în „România literară”, nr. 3, 1970.
56. Mihai, Virgil, *De la „comoda ironie” la romanul aleatoriu*, în „Steaua”, XXIX, nr. 7, iul. 1978.
57. Mihaiu, Virgil, *Carte de căpătâi*, în „Steaua”, nr. 5, mai 1993.
58. Mihăescu, Valentin F., *Un roman satiric*, în „Luceafărul”, nr. 11, 15 mai 1980.
59. Moraru, Cornel, *Ritualul epicii*, în „Vatra”, XIV, nr. 9, 20 sept. 1984.
60. Nicolae, Emil, *Mircea Horia Simionescu: Răpirea lui Ganymede*, în „Cronica”, nr.31, 1 aug. 1975.
61. Nițescu, M., *Pretextul unei biografii*, în „Viața Românească”, nr.4, apr. 1980.
62. Oprea, Nicolae, *Parodia pseudo-literaturii în ciclul „Ingeniosul bine temperat”*, în „Argeș”, nr. 2/2008.
63. Papahagi, Marian, *Un jurnal*, în „Tribuna”, nr. 39, 24 sept. 1987.
64. Pardău, Platon, *Un mod original de a asuma și transcede realitatea*, în „Contemporanul”, nr. 40, 28 sept. 1984.
65. Pârvulescu, Ioana, *Cartea cărților*, în „România literară”, nr. 3, febr. 1993.
66. Pârvulescu, Ioana, *Bijuterii discrete*, în „România literară”, nr. 1, 1995.
66. Petrescu, Liviu, *Roman și intertextualitate*, în „Steaua”, nr.5, 30 ian. 1986.
67. Piru, Alexandru, *Debuturi interesante: Mircea Horia Simionescu și Radu Petrescu*, în „Ramuri”, nr. 5, 15 mai 1970.
68. Poantă, Petru, *Mircea Horia Simionescu: „Breviarul”*, în „Steaua”, nr. 9, sept. 1980.
69. Podoabă, Virgil, *„Nesfârșitele primejdii”*, în „Familia”, nr. 5, mai 1979.
70. Podoabă, Virgil, *„Breviarul”*, în „Familia”, nr. 1, ian. 1981.
71. Podoabă, Virgil, *Ulise și umbra*, în „Steaua”, nr. 5, mai 1982.
72. Podoabă, Virgil, *Banchetul*, în „Familia”, nr. 11, nov 1983.
73. Pop-Corniș, Marcel, *„Ucenicul neascultător” ca povestitor: metaromanul românesc contemporan [I]*, în „Orizont”, nr.24, iun. 1981.

74. Popa, Dumitru Radu, *Pariul scriitorului cu modelul*, în „România literară”, nr. 33, aug. 1984.
75. Popa, Mircea, *Romanul si convențiile sale*, în „Steaua”, XXXI, nr. 3, mar. 1980.
76. Popa, Marian, *Ingeniosul bine temperat, de Mircea Horia Simionescu*, în „Săptămâna”, nr. 3, 25 dec. 1970.
77. Pruteanu, George, *Mircea Horia Simionescu, un fantast ironic*, în „Cronica”, 7, nr. 38, 22 sept, 1972.
78. Pruteanu, George, *Mircea Horia Simionescu: Răpirea lui Ganymede*, în „Convorbiri literare”, nr.7, iul. 1975.
79. Radu, Tania, *Infinitive și gerunzii*, în „Flacăra”, nr.17, 25 apr. 1986.
80. Regman, Cornel, *Mircea Horia Simionescu încheie ciclul*, în „Viața Românească”, nr. 6, iun, 1984.
81. Scarlat, Grigore, *Ulise și umbra*, în „Steaua”, nr. 5, mai 1982.
82. Simion, Eugen, *Romanul ca artă a fragmentului*, în „România literară”, XIX, nr. 5, 30 ian. 1986.
83. Simion, Eugen, *Jurnalul intim*, în „România literară”, nr. 27, 2 iul.1987.
84. Simion, Eugen, *Proza lui Mircea Horia Simionescu*, în „România literară”, nr. 49, dec.1987.
85. Simionescu, Mircea Horia, *Secvențe '55*, în „Transilvania”, nr.5, 1983.
86. Simionescu, Mircea Horia, *Cum am scris romanul Nesfârșitele primejdii*, în „România literară”, nr.30, 1991.
87. Simionescu, Mircea Horia, *E ora zilelor ce mor*, în „Contrapunct”, nr. 31, 2 aug. 1991.
88. Stoicescu, N, Lenard, Andrei, *Mircea Horia Simionescu: „Sunt mai înrudit cu Caragiale decât cu Borges”*, în „Tribuna”, XXV, nr. 1, 1 ianuarie 1981.
89. Teodorovici, Sergiu, *Mircea Horia Simionescu: „Ingeniosul bine temperat”*, în „Cronica”, nr. 7, 14 febr. 1970.
90. Titel, Sorin, *Fuga de banalitate*, în „România literară”, nr. 22, 30 mai 1974.
91. Titel, Sorin, *Fals jurnal de călătorie*, în „România literară”, nr.32, 7 aug. 1975.
92. Tomuș, Mircea, *Mircea Horia Simionescu: Nesfârșitele primejdii*, în „Transilvania”, 7(84), 6/1978.

93. Tupan, Marius, *13 întrebări pentru ... Mircea Horia Simionescu*, în „Luceafărul”, nr. 10, 25 mar. 1992.
94. Țion, Alexandru, *Posibilul nelimitat*, în „Astra”, nr.3, mar. 1986.
95. Udrea, Silvia, *Mircea Horia Simionescu: După 1900, pe la amiază*, în „Vatra”, nr. 8, 20 aug. 1974.
96. Udrea, Silvia, *Mircea Horia Simionescu: Răpirea lui Ganymede*, în „Vatra”, nr. 8, 20 aug. 1975.
97. Ulici, Laurențiu, *Romanele unui roman*, în „Contemporanul”, nr.24 (1649), 16 iunie 1978.
98. Urian, Tudorel, *Un eseu despre roman*, în „Orizont”, nr. 25, 20 iun. 1986.
99. Urian, Tudorel, *Jurnalul deschis*, în „Orizont”, nr. 32, 7 iul. 1987.
100. Vlad, Ion, *Mircea Horia Simionescu: Ingeniosul bine temperat, Bibliografia generală*, în „Tribuna”, nr. 3, 21 ian. 1971.
101. Vlad, Ion, *Un fantezist: Mircea Horia Simionescu*, în „Tribuna”, nr. 53, 30 dec. 1976.
102. Vlad, Ion, *Comunicarea și jocul prozei*, în „Tribuna”, nr.1, ian.1980.